

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญตาราง	๑๓
บทที่	๑
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	7
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	7
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	8
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
1.7 นิยามศัพท์	9
2. แนวคิด ทฤษฎี ความหมาย และความเป็นมาของการให้ความคุ้มครองลูกจ้าง การจ่ายค่าจ้าง ค่าชดเชย และการจ่ายเงินสมทบ กรณีเกิดภัยพิบัติธรรมชาติ.....	10
2.1 แนวความคิดในการให้ความคุ้มครองลูกจ้างสิทธิของลูกจ้างในระดับสากล	11
2.1.1 ปฏิญญาสาがら่ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights).....	11
2.1.2 อนุสัญญาขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO)	12
2.2 แนวทางและความเป็นมาของการคุ้มครองสิทธิของลูกจ้างในประเทศไทย.....	13
2.2.1 แนวทางและความเป็นมาของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน.....	13
2.2.2 พัฒนาการของกฎหมายเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองสิทธิลูกจ้าง ของประเทศไทยในปัจจุบัน	17
2.2.3 มาตรการด้านการคุ้มครองแรงงาน	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.3 ทฤษฎีที่ก่อให้เกิดความคุ้มครองแรงงาน	23
2.3.1 ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์.....	23
2.3.2 ทฤษฎีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ.....	23
2.3.3 ทฤษฎีความมั่นคงทางสังคม	24
2.3.4 ทฤษฎีการจ่ายค่าจ้าง	24
2.3.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับค่าจ้าง.....	26
2.4 แนวคิดและความหมายของการออกเลิกจ้างลูกจ้าง	35
2.4.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการออกเลิกจ้างลูกจ้าง.....	35
2.4.2 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการออกเลิกจ้างลูกจ้างตามกฎหมายแรงงานไทย	41
2.4.3 ความหมายของการออกเลิกจ้างลูกจ้าง	42
2.5 ความเป็นมาและความหมายของการจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมาย คุ้มครองแรงงาน.....	43
2.5.1 ความเป็นมาของค่าชดเชย	43
2.5.2 ความหมายของค่าชดเชย.....	52
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับประกันสังคมและหลักการประกันสังคม	53
2.6.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันสังคม	53
2.6.2 หลักการของการประกันสังคม	54
3. มาตรการในการให้ความคุ้มครองลูกจ้างผู้ประสบภัยพิบัติธรรมชาติกรณีอุทกภัย ตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ กฏหมายต่างประเทศ เปรียบเทียบ กับประเทศไทย	58
3.1 มาตรการตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ.....	58
3.2 มาตรการตามกฎหมายต่างประเทศ	67
3.2.1 ประเทศไทย.....	67
3.2.2 ประเทศไทย.....	79
3.2.3 ประเทศไทย.....	95
3.2.4 ประเทศไทย.....	96
3.2.5 ประเทศไทย.....	106

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.2.6 ประเทศไทยและอเมริกา มาร์ชแคลิฟอร์เนีย	130
3.2.7 ประเทศไทยและสาธารณรัฐเยอรมนี	134
3.3 มาตรการตามกฎหมายไทย	136
3.3.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.....	136
3.3.2 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	140
3.3.3 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541	141
3.3.4 พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533	157
4. ปัญหา และวิเคราะห์ปัญหา ในการให้ความคุ้มครองลูกจ้างผู้ประกอบ กิจพิบัติธรรมชาติกรณีเกิดอุทกภัย.....	162
4.1 เรื่องคำนิยามของคำว่า “ค่าจ้าง” ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน	162
4.2 เรื่องการให้ลูกจ้างลาหยุดเพื่อทำกิจธุระอันจำเป็นตามมาตรา 34 แห่งกฎหมาย คุ้มครองแรงงาน กรณีเกิดเหตุสุดวิสัย (อุทกภัย).....	164
4.3 เรื่องการจ่ายค่าจ้างเมื่อหยุดกิจการชั่วคราวตามมาตรา 75 ของกฎหมาย คุ้มครองแรงงานอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัย (อุทกภัย).....	166
4.4 เรื่องการจ่ายค่าชดเชยตามมาตรา 118 ของกฎหมายคุ้มครองแรงงานเมื่อ นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้างอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัย (อุทกภัย).....	169
4.5 เรื่องการส่งเงินสมทบตามกฎหมายประกันสังคมกรณีเกิดภัยธรรมชาติอุทกภัย	172
4.6 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก (Indepth interviews) เรื่องมาตรการทางกฎหมายในการ ให้ความคุ้มครองลูกจ้างกรณีเกิดภัยพิบัติธรรมชาติ ศึกษาและ การจ่ายค่าจ้าง ค่าชดเชยและการจ่ายเงินสมทบกรณีอุทกภัย	173
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	202
5.1 บทสรุป	202
5.2 ข้อเสนอแนะ	206
บรรณานุกรม	208

ภาคผนวก	216
แบบสัมภาษณ์เจาะลึก ในส่วนของคุณจ้าง	217
แบบสัมภาษณ์เจาะลึก ในส่วนของนายจ้าง	222
แบบสัมภาษณ์เจาะลึก ในส่วนของนักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย.....	227
ประวัติผู้เขียน	232

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 เพศของผู้ต้องแบบสัมภาษณ์.....	174
4.2 อายุของผู้ต้องแบบสัมภาษณ์	175
4.3 ประเภทกิจการที่ประกอบอาชีพของผู้ต้องแบบสัมภาษณ์	175
4.4 ประสบการณ์ของผู้ต้องแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับการประสบอุทกภัย นี้่องจากการทำงาน	176
4.5 ความคิดเห็นของผู้ต้องแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกรณีการหยุดกิจการชั่วคราว อันเนื่องมาจากอุทกภัยในเรื่องของการจ่ายค่าจ้างหรือค่าตอบแทน	177
4.6 ความเห็นของผู้ต้องแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกรณีในระหว่างเกิดเหตุอุทกภัย ลูกจ้าง ควรที่จะได้รับการงดเว้น ขยาย หรือลดอัตราการจ่ายเงินสมบทตาม กฎหมายประกันสังคมหรือไม่ อย่างไร	178
4.7 ความเห็นของผู้ต้องแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งกองทุนเพื่อ ช่วยเหลือลูกจ้างและนายจ้างในกรณีเกิดเหตุอุทกภัย (เห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร).....	178
4.8 ความเห็นของผู้ต้องแบบสัมภาษณ์ในกรณีเกี่ยวกับให้มีผู้รับผิดชอบดูแล กองทุนช่วยเหลือลูกจ้างและนายจ้างในกรณีเกิดเหตุอุทกภัย.....	179
4.9 ความเห็นของผู้ต้องแบบสัมภาษณ์กับกรณีการงดเว้นการเก็บภาษีตาม ประมวลรัษฎากรของลูกจ้างในระหว่างเกิดเหตุอุทกภัย	180
4.10 ผู้ต้องแบบสัมภาษณ์เห็นควรให้ในระหว่างเกิดเหตุอุทกภัยนายจ้างสามารถ เลิกจ้างลูกจ้างได้หรือไม่ อย่างไร	180
4.11 ความเห็นของผู้ต้องแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับวันลาิกิจตามกฎหมายคุ้มครอง แรงงาน มาตรา 34 ที่กำหนดว่า การลาิกิจของลูกจ้างให้เป็นไปตาม ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน (เห็นด้วยหรือไม่อย่างไร)	181
4.12 เพศของผู้ต้องแบบสัมภาษณ์.....	182
4.13 อายุของผู้ต้องแบบสัมภาษณ์	182
4.14 อาชีพของผู้ต้องแบบสัมภาษณ์.....	183

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.15 ประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับการประสบอุทกภัย เนื่องจากการทำงาน	183
4.16 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกรณีการหยุดกิจการชั่วคราว อันเนื่องมาจากการลูกน้ำที่ไม่สามารถเดินทางกลับบ้านได้	184
4.17 ความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกรณีในระหว่างเกิดเหตุอุทกภัย นายจ้างควรที่จะได้รับการคงเงินเดือน ขยาย หรือลดอัตราการจ่ายเงินสมบทตาม กฎหมายประกันสังคมหรือไม่ อย่างไร	185
4.18 ความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งกองทุนเพื่อ ช่วยเหลือลูกจ้างและนายจ้างในกรณีเกิดเหตุอุทกภัย (เห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร)	186
4.19 ความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ในกรณีเกี่ยวกับให้มีผู้รับผิดชอบคูแล กองทุนช่วยเหลือลูกจ้างและนายจ้างในกรณีเกิดเหตุอุทกภัย	187
4.20 ความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์กับกรณีการคงเงินเดือนการเก็บภาษีตาม ประมวลกฎหมายแรงงานนายจ้างในระหว่างเกิดเหตุอุทกภัย	187
4.21 ความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับในระหว่างเกิดเหตุอุทกภัย นายจ้างสามารถเลิกจ้างลูกจ้างได้หรือไม่ อย่างไร	188
4.22 ในมาตรา 34 แห่งกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ซึ่งเกี่ยวกับวันลาภิกันนั้น ได้กำหนดไว้ว่าให้เป็นไปตามข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ผู้ตอบแบบ สัมภาษณ์เห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร	189
4.23 เพศของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	190
4.24 อายุของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	190
4.25 อาชีพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	191
4.26 ประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับการประสบเหตุอุทกภัย เนื่องจากการทำงาน	191
4.27 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกรณีการหยุดกิจการชั่วคราว อันเนื่องมาจากการลูกน้ำที่ไม่สามารถเดินทางกลับบ้านได้	192

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.28 ความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกรณีในระหว่างเกิดเหตุอุทกภัยลูกจ้างและนายจ้างทราบที่จะได้รับการดูแล ขยาย หรือลดอัตราการจ่ายเงินสมทบตามกฎหมายประกันสังคมหรือไม่ อย่างไร	193
4.29 ความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือลูกจ้างและนายจ้างในกรณีเกิดเหตุอุทกภัย (เห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร)	194
4.30 ความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ในการณ์เกี่ยวกับให้มีผู้รับผิดชอบคูดแลกองทุนช่วยเหลือลูกจ้างและนายจ้างในกรณีเกิดเหตุอุทกภัย.....	195
4.31 ความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์กับกรณีการคงดูแลการเก็บภาษีตามประมวลรัษฎากรของลูกจ้างและนายจ้างในระหว่างเกิดเหตุอุทกภัย.....	195
4.32 ความเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับในระหว่างเกิดเหตุอุทกภัยนายจ้างสามารถเดิกจ้างลูกจ้างได้หรือไม่ อย่างไร	196
4.33 ในมาตรา 34 แห่งกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ซึ่งเกี่ยวกับวันลาภิจันน์ได้กำหนดไว้ว่าให้เป็นไปตามข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร	197